

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petletnosti in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Podaljšanje vipavske železnice.

II.

V prvem članku smo navedli glavne misli Holzerjeve brošure s posebnim oziranjem na črto Ljubljana-Sv. Lucija Videm ter dodali nekatere opazke in pomisleke, kateri se vsiljujejo nehoté čitatelju označenega spisa pri prvem čitanju.

Med tem je prinesla „La Patria del Friuli“ tozadeven uvodni članek, v katerem osvltuje s števili na dani delce g. poslanca Holzerja in dokazuje neovrgljivo, da mu je narekoval one vrste le strah pred izvršitvijo navedenega načrta. Imenovani list ovrže Holzerjeve trditve toliko glede stroškov kakor tudi glede daljave, kazoč na pretirane Holzerjeve zgradbene stroške, ter naglašá veliko važnost, katero bi ta zveza imela za zapadno Furlanijo in Italijo v obče, osobito z ozirom na slovenski jug.

Še bolj nesrečen kakor pri tem vprašanju; pri vprašanju o podaljšanju vipavske železnice do Vrhnike. Vidi se mu, da mu to vprašanje kar sapo zapira, zato hiti kar s par opazkami mimo njega naprej. Tu ne navaja nobenih podatkov, ne primerja dolgotrajne železniške črte Ljubljana-Vrhnika-Ajdovščina-Gorica-Červinjan-Mestre z ono Ljubljana-Videm niti čez Idrijo, niti čez Jesenice ter molči povsem gledé stroškov, katere bi podaljšanje vipavske železnice povzročilo. Izvestno je, da ga puščajo v tem pogledu števila na cedilu, kajti že površen pogled na zemljevid kaže, da bi bila ta zveza najkrajša in najugodnejša med Ljubljano in Benetkami. Ta zveza bi bila direktna, neodvisna bodisi od bohinjske, bodisi od južne železnice, v čemer obstoji njena velika prednost, in bila bi tudi največjejša.

To je piscu brošurice „La ferrovia Cividale-Oberlaibach“ dobro znano, zato si pomaga čez to z opazko, da stoji podaljšanju vipavske železnice nasproti skoro nepremestljive ovire (ostacoli quasi insormontabili.)

Da bi navedel ali vsaj površno označil te ovire, to mu ne pride na um; misli si marveč: To naj veruje, kdor more!

Ne pomisli pa, da so ljudje, ki

LISTEK.

Svoji k svojim*).

Češki: Karolina Světa.

I.

Cibelice so bile majhno siromašno mestece na češki meji. Po deželi je bilo poznano samo zaradi krasne tvornice (fabrike) znamenitega milijonarja Müllerja, ki je vladala nad tem mestom; od daleč je bila videti kot trdnjava z gradom in podgradjem.

V tem mestecu je bil pek Kotnik, miren mož. Odkar se je poročil, še nobene „pravde“ ni dobil v prepiru s svojo ženo Doro. Zato pa je povabil neko nedeljo popoldne še učitelja na pomoč; kajti slo je za važno stvar, ki mu je bila zelo na srcu. Ali tudi njegovo ženo je ta reč zelo skrbelo, in zato se je tudi jako srdila v tem prepiru.

„Ne, tega pa ne dopustim“, pravi jima prav odločno. „Prav dobro in dosti dolgo sem premišljevala to stvar v svojem umu. In ne dam, da me kdo odvrne od tega, kjer vidim srcé svojega jedinca.“

*) Gl. Materino delo str. 107.

dobro poznajo svet na Hrušici in vedó, da takih ovir tam ni, zato so siljeni iskati v tej njegovi površnosti prave namene njegove trditve, namene namreč, na vsak način zaprečiti ngodne zveze goriških Slovencev s sorojaki na Kranjskem in na slovenskem jugu, ter olajšati nemškemu življu prihod v naše kraje. Našim mestnim očetom je treba slikati strah pred slovensko povodnjo — in temu so zelo pristopni —, kazati jim v živih barvah veliko škodo, katero bi mesto trpelo vsled malenkostnega lokalnega prometa, kateri bi odnesla odaljšana vipavska železnica, a katerega tako in tako odnese bohinjska železnica, zamolčati pa velike koristi, katere bi imelo ravno goriško mesto po podaljšani vipavski železnici vsled velikega prometa med Jugoslovani in Italijo. Njim je treba natveziti, da se morajo ločiti goriški Slovenci od drugih ter da jih je treba vezati na Gorico, „katera more iskati rešenja jedino le v neposredni železniški črti Gorica-Červinjan, ki je sposobna skrajno nategniti vezi med obema Furlanijama in Benetkami“.

To je pač jasno govorjeno, a zamolčano je, da Gorica nima v materijalnem oziru od Furlanije in Benečije ničesa pričakovati razen materijalni pogin; zamolčano je tudi, da s to železniško politiko se hoče držati odprto pot v naše Primorje in Nemcevo, ki naj bi deželo preplavili in jo politično in materijalno izkoriščali.

Da zakriva pisec omenjene brošurice svoje prave namene, razvidi se še bolj jasno iz njegove daljne razprave o podaljšanju vipavske železnice, ki je povsem — nerazumljiva.

„Ker so velike ovire na potu podaljšanju železniške proge Gorica-Ajdovščina čez Col v Logatec ali do kake druge bližnje točke“, tako modruje gospod poslanec, „ovire, na kateré sem opozarjal prilično že l. 1893, je ptemerila in preiskala četa inženjerjev iz železniškega ministerstva ves ta svet, kar je dovelo do črte Gorica-Rihemberg-Opčina-Trst-Sv. Andrej, ki se že gradi“.

Nočem opozarjati na očitno protislovje v tem sestavku, ker nima to v stvarnem oziru pomena; toda vprašati

Ne morem ti pritrditi, kar želiš ti, mož: naj bode sin pek, kakor ti. Tudi ne morem pritrditi temu, kar nam priporočate vi, gospod učitelj: naj mu kupimo kje v okolici posestvo, če nočemo, da bode pek. Govorite, kar hočete, o napredku poljedelstva, ali kako ga že inenujete. In naj bi mu kupili še tako lepo posestvo, pri ljudeh bi vendar veljal le za kmeta, in zaničljivo bi ga gledal vsak meščan, držeč sebe za nekaj višjega in boljega, če tudi ničesar nima“.

V tem zavzvi zvoncu nad vrati v tik stoječi prodajalnici. In gospa Dora, ki je oskrbovala prodajo blaga, napravljenega od moža, je morala iti iz sobe, da zadovolji odjemalca.

„No, zdaj vidite: kako je pri nas“ očitala je učitelju, ko se je bila vrnila in zopet sedla k oknu na svoje mesto. (Od tam se je lepo videlo na dvor, ograjen z nizko ograjo in na cesto poleg nje, pa tudi na prostrano, večnadstropno splotje Müllerjeve tvornice.)

„Zdaj ste se mogli prepričati sami, kaka slava je s to našo obrtjo, v katero bi hotel moj mož tako rad vpreči na-

moramo, v kaki zvezi je črta Gorica-Rihemberg s svetom na Pivki in Hrušici? Saj se vendar ni mislilo kodaj graditi bohinjsko železnico skozi Hrušico bodisi v Gorico, bodisi v Trst, najmanj pa v Ljubljano. Celo črta Loka-Trst, ki je povsem različna od črte Ajdovščina-Vrhnika, niso bile terenske, marveč vse druge ovire na potu.

Kdor si količkaj ogleda tudi ta projekt podaljšanja vipavske železnice in navedeno Holzerjevo delo, razumi takoj, da mesto Gorica nasprotuje temu stremljenju iz italijansko-političnih, drugi iz nemško-političnih nagibov; ost jednih in drugih je obrnjena proti Slovencem in Slovanom sploh. Žal, da prvi ne uvidevajo velikih gospodarskih koristij, katere bi imeli od te zveze, dočim uvidevajo prav dobro to njihovi sorojaki v Vidmu.

Kar nas Slovenci tiče, vemo vsaj sedaj, pri čem smo. Zaradi goriškega mesta, k' plačuje le 4% vseh davkov za vzdrževanje ljudskih šol, morajo plačevati naši slovenski okraji v ta namen po 69 do 75%, in sicer okolica goriška po 69%, toliminski okraj po 70% in sežanski po 75% na realni davek in 100% na obrtni davek, dočim doprinaša Furlanija v to svrhu le 42%.

Radi — recimo — čudnih razmer v deželi nalagajo slovenski cestni odbori od 20 do 55% doklade na vse izravne davke za vzdrževanje in zgradbo skladovnih cest, dočim plačuje mesto v ta namen jako male procente, Furlanija pa le 2 do 12%.

Vrh tega vzdrževati moramo po krivici v mestu sami ljudske šole slovenske, in mestni očetje zamečejo rajše 10.000 K na leto nego da bi jih dali Slovencem v podporo za slovenske ljudske šole.

Sedaj hočejo zaprečiti še to, da bi se promet v slovenskem delu dežele naravno razvijal. Na tak način morajo priti Slovenci na Goriškem v polno sužnost Italijanov in Nemcev, v materijalno, politično, duševno in prometno.

Tako pa ne pojde naprej, to tem manj, ker dobro vemo, da plačuje Kranjska le 40% na vse izravne davke in 40% na užitino vina, mošta in mesa (pri nas pa 120%) in sicer za vse šol-

šega siromaka Julčka. Škoda, da nisem štela, kolikokrat je zapel zvonec, kar sedite vi tu in kolikokrat sem morala teči, da poslužim ljudi. Vsak ima nedeljo, dragi gospod učitelj, samo mi je nemamo. Že trikrat je deval danes moj mož v peč, le pogledate ga, kako je truden“.

„Ali za to“ — nasmeje se učitelj — „nobeden v Cibelicah v nedeljo toliko ne zasluži. Kajti trgovec ne sme prodajati ob času službe božje, a kruh je prosto prodajati razen predpoludne ob največjih praznikih. Torej gospa Kotnikova: Res, da ni samo prijetno, sukati se okoli peči ali — ali kakor vidim — se je vaš mož polagoma privadil, in ne vidim, da mu je to posebno hudo. Nasprotno menim, da bi se mu zdelo čudno, ko bi moral pustiti svojo obrt (kakor meni, ko bi moral opustiti šolo). Kar se pa tiče vas, to pa menda ni tako težavna reč — gledati, kako vzame kdo žemljo, ali roglček, ali hleb kruha, pa stegniti roke ter sprejeti nove za to blago“.

„Saj tega ne govorim. Le to mi je hudo: kako malo časti uživam pri ljudeh,

ske, cestne, bolniške in dež.-zakladne potrebščine.

Pri nas se morajo te razmere privedi drugačiti, če ne smo prisiljeni postati Kranjci.

Občni zbor

društva „Šolski Dom“ v Gorici.

Društvo „Šolski Dom“ v Gorici je imelo pretekli poneneljek 15. t. m. svoj letni občni zbor z dnevnim redom, ki ga določujejo društvena pravila.

Predsednik dr. Gregorčič izjavi, da občni zbor je bil pravočasno napovedan in da od vsote 47.724 K, katero so vplačali še živi neizstopivši člani glasovalci (§ 4. društvenih pravil), je zastopan znesek 23.300 K, torej veliko več nego zahtevajo društvena pravila za sklepčnost občnega zbora, in otvori zborovanje.

Tajnik cesarski svetnik Franc Vodopec prečita poročilo o društvenem delovanju v letih 1902 in 1903. Iz njega je razvidno, kako so se društveni učni in vzgojevalni zavodi razvijali in množili vsled neke naravne sile, ki se ne dá zadušiti; kako se je menjavalo in popolnevalo učiteljsko osebje; kako se je odbor prizadeval pridobiti društvu stalnih in izdatnih podpor; kako so rodoljubi in rodoljubkinje z neutrudljivo požrtvovalnostjo znašali radodarnih prispevkov za vzdrževanje „Šolskega Doma“ z raznimi njegovimi zavodi; kako so postali prostori v sedanjem „Šolskem domu“ pretesni, in kako je bil odbor siljen misliti na nov mali „Šolski Dom“.

Občni zbor je vzel poročilo s pohvalo na znanje ter je izreklo iskreno zahvalo neimenovani gospej, ki je podarila društvenim zavodom krasno šolsko zastavo, kakor tudi kateheto č. o. Vilibaldu, ki je zagotovil društvu lep kip Matere božje, ki naj se postavi med primerno slovesnostjo v zunanje ali notranje prostore „Šolskega Doma“.

Občni zbor odobri kupčijo, katero je sklenil društveni odbor z Ign. Kováčem radi stavišča v ulici Bertolini, naroči odboru, naj zgradi novo šolsko splotje po predloženih in že potrjenih načrtih, ter ga pooblasti, da sme vzeti v ta namen na društveno nepremično premoženje pri zasebniku ali kakšnem demarnem zavodu posojila, kolikor ga potrebuje v to svrhu.

Blagajničar prof. Ivan Berbuč prečita letni račun in stan premoženja za leti 1902 in 1903 ter dá potrebna pojasnila. Občni zbor potrди računa ter izreče na predlog društvenika prof. dr. Kosa odstopivšemu odboru zahvalo na njegovem previdnem postopanju in po-

ki vedó, da jih morem poslužiti vsak čas, kadar oni hočejo“, odbije gospa razdraženo njegov nasme. „Nekateri ljudje — seveda ne oni, ali ravno taki, katerim je to najmanj primerno — me gledajo tako, kakor bi mi dajali milostinjо z onim krajcarjem, ki mi ga dajo zaslužiti. In ti mi dajejo nekako razumeti, kadar nanese prilika, kako bi bilo pri nas, ko bi nam ne dajali zaslužka“.

„To ni tako hudo“, nakašlja se pek boječe. „Vsaj jaz tega nisem zapazil pri naših odjemalcih. Se ve, jaz nisem vedno v prodajalnici, in tedaj bi žena bolje vedela nego jaz, pristavi na to; opazil je bil namreč oster pogled svoje pikre boljše polovice. „V ostalem naj se kdo še toliko hrupi, saj vendar živimo eden od drugega. Ko bi ljudje, kakoršni smo mi to je obrtniki, rokodelci in kmetje ne plačevali svojega davka, tedaj bi najvišji uradniki in generali zastoj čakali svoje plače; in tukaj bi bilo konec njihove slave. Odkod bi namreč imel cesar denar za nje? Zato, ženica, nikar ne sodi tega tako, nismo tako zanič ne, kakor se tebi zdi“.

(Dalje pride.)

žrtvovalnem trudu pri upravi šolskega društva.

Račun za leto 1902 je bil objavljen v „Zlati knjigi“ za tisto leto. Iz računa za leto 1903 podajemo to-le:

Dohodki:

1. Gotovina 31. dec. 1902	1.246'81
2. Društvenine so plačali:	
a) pokrovitelji	500'—
b) častni udje	—
c) ustanovniki	560'—
d) letniki	1.448'—
e) podpiratelji	222'60
3. Dobrotniki so podarili	2.100'88
4. Volila in zapuščine	125'—
5. Zbirke, veselice, razne prilike	2.500'68
6. Prispevki in podpore	11.660'—
7. Najemščina in odškodnine	3.467'50
8. Šolnina in dohodki šole	2.687'39
9. Obresti od naložene glavnice	104'70
10. Razni dohodki	60'—
Skupaj	26.683'56

Stroški:

1. Stavbeni stroški:	
a) plačali stavb. dolga 1.954'10	
b) dopoln. delav., „Š. D.“ 48'40	2.002'50
2. Obresti s pripadki	2.514'42
3. Šolska uprava:	
a) plače in nagrade 14.280'15	
b) najemščina	1.724'—
c) š. oprava, poprave	574'10
d) kurjava in svečava	394'40
e) postrežba in snaž.	557'44
f) učila, blago za delo	597'12
g) podpore in darila	958'07
h) pisarna, tiskovine	982'19
4. Hišna uprava	958'11
5. Društvena uprava	256'14
6. Naložili na obresti	434'96
7. Gotovina 31. decembra 1903	1.422'33
Skupaj	26.683'56

Stan premoženja:

Aktiva 31. decembra 1903:

1. Hiša v ulici Veturini	24.000'—
2. Hiša v Križni ulici	78.000'—
3. Šolski in hišni inventar	2.400'—
4. Delež pri „Centralni pos.“	2'—
5. Naložena glavnica	1.273'19
6. Gotovina v blagajnici	1.422'33
Skupaj	107.097'52

Passiva 31. decembra 1903:

1. Prejeto posojilo	54.000'—
2. Stavbeni dolg	386'—
3. Čisto imetje	52.711'52
Skupaj	107.097'52

Natančneje podatke in razkaze prinese „Zlata knjiga“ za leto 1903, ki izide v nedolgem času ter se do pošlje društvenikom in dobrotnikom po navadi.

Društvena pravila so se premenila v tem smislu, da ako se društvo razpusti po ukazu politične oblasti, pripade njegovo premoženje „Centralni posojilnici“ v Gorici z nalogo, da je obrne v svrhe, zaznamovane v § 1. društvenih pravil.

Dr. Aleksiju Rojcu, ki je odklonil zopetno izvolitev v društveni odbor, je zbor izrekel zahvalo na njegovem neutrudnem in vztrajnem delu za slovensko šolstvo v Gorici, obžalujoč, da mu okoliščine ne dopuščajo dalje sodelovati na tem polju.

Nato so sledile volitve. V odbor so bili izvoljeni: predsednik Dr. A. Gregorčič; odborniki: prof. Iv. Berbuč, prof. dr. Fr. Kos, katehet And. Tabaj, cesarski svetnik Fr. Vodopivec; v razsodništvo: odvetnik dr. Al. Franko, župnik Blazij Grča, nadučitelj Ambrož Poniž; za pregledovalce računov: kanonik dr. Fr. Sedej, vikar Josip Mašera, veleposestnik in trgovec Josip Vidmar.

S tem je bil dnevni red končan in zborovanje se je zaključilo. Bilo je že čez poldan ko so se zborovalci razšli.

V prvi odborovi seji so si odborniki posle tako razdelili, da je dr. Fr. Kos podpredsednik, Ivan Berbuč denarničar, Fr. Vodopivec tajnik in And. Tabaj knjigovodja.

Naj bi se prenovljenemu odboru posrečilo voditi to šolsko društvo še nadalje tako srečno, kakor do zdaj ter priboriti slovenskemu šolstvu in vzgoji v Gorici trdno podlago, na kateri naj se vedno lepše in čvrsteje razvija v čast in vsestransko korist slovenskega naroda na Goriškem.

Dopisi.

Iz Brd, 18. febr. — Kaj ne, g. urednik, da vam ustrezem, ako vam kaj sporočim iz naših Brd? Vše dolgo se ni bralo nič iz naših krajev. V zadnji „Gorici“ pač, je — pa le na kratko omenil Mardehej II pod zaglavjem: „Ali je mogoče?“ — da se je pri obedu po cerkveni slovesnosti v M. neki laški (furlanski) župnik na slovensko-furlanski meji napivalo na izgon slovenske duhovščine iz mesta Gorice, in to v nav-

zočnosti moža, recte: pod pokroviteljstvom, patronanco moža i. t. d. Bomo videli, če nas Bog živi, v koliko se bodo v napitnicah v M. izražene želje vresničile. Če pa tudi kaj takega v Gorici doživimo, nas s tem še ne bodo zatrli naši narodni nasprotniki. Poklicanim faktorjem pa: na delo, pozor!

Morebiti vam je znano, g. urednik, da so prve dni februarja menda volili župana v Kojsko-Kozanski županiji in sicer v Šmartnem, kjer biva najstarejši odbornik. — Do volitve ni prišlo, nasprotno pa „naprednjaki“ in postavili tako zahtevo, kateri druga stranka nikakor ni mogla ustreči. Na vse zadnje to ni nič posebnega, vsak po svoji prosti volji in po svojem lastnem prepričanju, če, in dokler more, saj živimo v času secesionizma. — To pa velja zabeležiti, kar se je zgodilo po volitvi. Ko so se odborniki iz raznih krajev obseznega Kojsko-Kozanskega županstva vračali proti domu, je „Gradenskemu“ nekdo od nasprotnih stranke, ki je stal v družbi z drugimi somišljeniki ne daleč od poti, po kateri se je „Gradenski“ vračal domu, čisto brez povoda zaklical dvakrat: „Obljubek ni bolan, ne potrebuje spovedi!“ „Naprednjaški“ lahko je — na poti tako človeka napadati, lepo pa ni. — Dokler ima duhovnik pravico voliti, katere mu ne odreka ne Bog, ne cerkev, ne svetna oblast, mislim, da tudi nikdo drugi, makar prvi „naprednjak“ nima pravice napadati ga z edinega razloga, ker se je dejanski poslužuje. — Vnovič bode volitev prihodnji teden menda. —

V županiji Biljana začel je nositi pošto selski pismonoša z dnem 16. febr. t. l. in sicer po krajih Biljana (vas), Dobrovo, Fojana, Barbana, Brdice, Slovrence, Gabrije, Kazarno Zalibreg. Služba traja od 1 pop. do 8 zvečer. Nabiralniki so na Dobrovem, v Fojani v Slovrencu. Dolgo so čakati, celo leto in čez so potrebovali, da so vstregli podani prošnji. Bolje kasno, ko nikdar.

Odšel je pust v Milan, za leto in dan, a pustil je znake svojega pustolovstva za seboj, da celo razbite glave ter razparana čreva. Vše koj prvo nedeljo pusta menda, tako sem slišal, na prvem plesu pri A. Kocijančiču na Krožadi pod Neblem, je „Legine“ šole v Neblem učitelj poonegal učitelja ljudske šole v Dolenji. — Posegel je vmes sam predsednik „Leg. gruppo di Dogana“ in se zavzel za učitelja v Dolenji. Prišlo je do tožbe, izid pa mi ni znan. — Kaj ne, da lahko dajo naši ljudje v vzgojo svoje otroke „Legini šoli“!

Koncem pusta pa na „debelenco“ je bila zvečer ob 7 uri velika tepežka pod Borštom, dva streljaja više od Krožade, v prostorih Jož. Jakončiča iz Kormanja, ki je, kakor se vidi, zgradil celo dvorano v namen plesnih veselice. Stepli pa so se fantje iz kožbanske občine med seboj, in sicer kakor se govori radi „Čitalnice“, recte: veselice s plesom, kojoj je društvo v Kožbani priredilo nedeljo prej. — Očitali so nekogi ostalim češ, v „Reko“ grodd, v Kožbano pa jih ni hotelo biti. — Zopet pravijo drugi, da vzrok tepežke tiči tudi v zadnji volitvi v kožbansko starestinstvo. V Kožbani sti namreč dve stranki. Enega so zaklali, da je v noči od 16. na 17. febr. umrl v Korminu, drugemu so prerezali kite na vratu, ne vem, če ozdravi, tretjemu so nos skoro proč odrezali, tako, da ga je na Krožadi kmalu za „cmok“ s kruhom pojedel, ker mu je visel v usta, mnogim drugim so zadali razne rane. Dne 17. febr. so orožniki tri krivce spremili na odpočitek v Kormin. Tako je končal pust letos svoje norenje. Da bi pri tem ostalo, a bojim se, da ne bo, ker koj po praznikih se bodo plesi nadaljevali, z njimi pa tudi zle njih posledice, če ne bodo oblastva jih preprečila. —

Iz Štanjela. — Delo pri železnici napreduje počasi. Največ zadržuje slabo vreme. Predora je skopanega na vipavski strani uže 107 m, na kraški strani so še v zaseki. — Tunel ima sedaj podjetnik Avgust Piazza iz Italije, nadzorovatelj so Slovenci in nekaj Lahov, delavci Slovani in nekaj Lahov. — Dne 11. t. m. so se delavci na postaji nekoliko uprli, a se kmalu z podjetnikom pogodili. — V soboto večer sta ponesrečila dva brata Alojzij in Friderik Švagelj iz Štanjela. Prvi je lahko, drugi težko poškodovan. Iz zaseke sta v nočni temi peljala voz gruča, a v nagli vožnji ne pravočasno zaorila, ter se z vozom prekucnila. Mlajšemu je padel voz na desno stran života, ga močno poškodoval, a po izrazu zdravnikovem je upati, da okreva. Malo več previdnosti in strožjega nadzorovanja zlasti pri ponočnem delu bi le želeli. — Postajo bodo radi nameravane zveze s Postojno za 30 m zdaljšali in za 9½ m razširili. —

Iz Ajdovščine. — Dne 14. t. m. je imelo naše „Podporno delavsko društvo“ svoj občni zbor, ki je bil mnogoštevilno obiskan. Vršil se je v popolnem redu in rešil vse točke dnevnega reda. Izvoljen je bil tudi novi odbor, ki se je tako-le konstituiral: Predsednik g. Josip Budihna, podpredsednik g. Ivan Kravos, tajnik g. Alojzij Pelhan, njega namestnik g. Josip Lulik, blagajnik g. Josip Valič, njega namestnik g. Leopold Kalin. Odborniki: gg. Franc Kalin iz Ajdovščine, Franc Toplikar iz Šturij, Franc Kompere iz Šurij, Albert Semič iz Šturij, Franc Ergaverer iz Šturij, Štefan Repič iz Žapuž, Alojzij Repič iz Ajdovščine, Štefan Žigon iz Ajdovščine, Franc Valič, mizarski mojster iz Šturij in Jos. Vidrih iz Ajdovščine. Med vsemi temi imeni išče mokrač Kopač zastoj kakega svojih privržencev, in so to vendar možje, v katere stavi ajdovsko in štursko delavstvo svoje zaupanje. To pa je tudi najboljši dokaz, na kako kamenita tla so padle Kopačeve prismodarije, katere je kvasil na svojem shodu v Ajdovščini. In tako je tudi prav.

Lokve, 14. febr. 1904. — (Odprto pismo Franu Leban, učitelju i. t. d. na Trnovem.) — Vi ste učitelj na Trnovem, in kot tak vzgajate trnovske otroke v nravnem in verskem življenju, kakor zahteva postava. Vi ste obč. tajnik (do zdaj sicer le začasno iz prijaznosti in proti mali odškodnini, od zdaj boste pravi!) in kot tak imate dolžnost, da skrbite za dobro vseh občanov. Vi ste tudi poštar, kakor sam pravite, in kot takega moramo slušati in spoštovati vsi, ki imamo s pošto opravilo. . . . Ker ste torej takó imenitna oseba, Vas prosimo, da nam poveste, ali ste tudi kaj v dotiki — bodisi lastnoročno ali z besedo — z dopisi s Trnovca in z Lokvij, ki napadajo posamezne osebe in cele katastrale v „Soči“ in „Primořcu“, kakor je bil dopis v „Soči“ dne 25. jan. in 10. febr. 1904? Prosimo, da se izjavite zlasti na zadnji dopis, ozir. notico, da ne bomo drugih sumničili in morda po krivici — pod §§ klicali. Kajti zató imamo razlogov:

1. Že naslov „klerikalno divjaštvo“ nam ne ugaja: kakó more kdo reči, da smo klerikalni divjaki? Ali je rekel to „Elen, ki je bil zraven“? Dvomimo, da bo sam sebe izdajal, kakšen je bil tisti večer. . . .

2. Pišejo v „Sočo“ z Lokvij: to je gola laž, kajti noben Lokvar ne piše v „Sočo“, katere noben nima; pa odgovorite na te besede, ki jih je rekel nekdo na Lokvah — predno je bilo tiskano v „Soči“ „klerikalno divjaštvo“: — „Oče je šel na Trnovo — ga je klical učitelj, da bosta nekaj pisala!“

3. Je v dopisu, da sta bila v krčmi razen fajmoštra, njegovega očeta, mežnarja. . . . Vam rečemo, da mežnar je prišel v krčmo, ko je župnik odšel — ko je namreč opravil svoj popravek: — bila sta pa v krčmi Vaša „liberalca“, ki sta pila od 11. ure dopoldne do večera in ki sta nagajala vsem gostom s svojo pristno „liberalnostjo“. Vprašamo: kakó to, da je tako slabo videl „Elen, ki je bil zraven“?

4. Pravi dopis, da je rekel fajmošter: „Ta dva sta „liberalca“, sta brezverca!“ Zopet vprašamo: Kakó to, da je tako slabo slišal „Elen, ki je bil zraven“? Župnik ni imel nobenega opravka z „liberalcema“ od Nemcev; pač pa sta hotela ona dva spraviti župnika v prepir; zató je župnik vstal in odšel reki se besede: „Elen je naš nam — ta je naš Gospod — mi pa smo na zemlji, biti moramo drug z drugim!“

5. Kakó se je obnesel „pretep“, dokaže sodnja, „kateri je že stvar prijavljena“ kakor trdi dopis. Čudno, da „Elen, ki je bil zraven“ tudi to ve! Toda, da je „oni revež“, ki leži sedaj že teden dni, v notranjosti tako pokvarjen, da ne vzdrži nobene jedi v sebi — to nam ne gre v glavo. Zakaj ne?

Oni „revež“ in njegov „Elen, ki je bil zraven“ sta hotela po „pretepu“ še piti, pa krčmar jima ni hotel dati. . . . Ob 10½ zvečer sta šla v drugo krčmo in sta tam spila še 1 liter. . . . O polnoči sta šla domov: kakor pravijo, je oni „revež“ zletel pod cesto, in „Elen, ki je bil zraven“ ga je vlačil zopet na pot. . . . Ko sta došla k Nemcem, ni hotel oni „revež“ iti na svoj dom: — ostal je pri „Elnemu, ki je bil zraven“ do 10. ure zjutraj. . . . Tam so skuhalo ono jutro polento za domačega delavca: to polento pa sta pojedla oni „revež“ in „Elen, ki je bil zraven“. . . . Ravno tam se je oni „revež“ z biksom namazal, da bi bil bolj bolan; žena — sama bolna — ga je poslala klicat; oni „revež“ pa je

rekel: „Ona ni več zame, naj gre na Hrib“. — Za 3 dni se je zmisli oni „revež“ da je bolan; zahteval je od obč. moža, naj gre po zdravnika; ta mož pa je rekel: „Pošli sam ponj, če ga rabiš“? Prišel je zdravnik, ki je rekel: „Vi ste na želo! docu bolan, a ne od pretepa!“

In zdaj — ko imamo za vse to priče — ali naj mi radi sprejmemo obdolžitve, da so naši ljudje „klerikalni divjaki“, da „pobivajo“, da „gre seme fajmoštra bujno v klasje“, da „2 leti sem ni noben „naprednjak“ več varen (na Lokvah) svojih kosti!“ — in ali naj mi verujemo, da je to pisal „Elen, ki je bil zraven“?

Zato Vas prosimo, gospod Leban, bodite tako dobri in povejte, ali niste Vi oni „Elen, ki je bil zraven“, da bomo vedeli, s kom imamo opraviti za nadaljne korake?

To vam uljudno pišemo Mi, ki smo bili zraven.

P. S. Naslov lahko vam pove Vaš „revež“!

Iz Ročinja, 17. febr. — V soboto 13. t. m. je priredilo „Bralno in pevsko društvo“ v Ročinju svojo pustno zabavo s plesom. Zabava je bila kaj prijetna, kajti udeležili se je niso le domače poštene družine, ampak tudi tukaj uslužbeni železničarji. — Neki tujec, ki je slučajno došel, se ni mogel načuditi, vzornemu vedenju udeležencev. To mu je tako ugajalo, da je daroval za društveno blagajno svoj prispevek, čeravno se ni udeležil plesa. Pa tudi udeleženci so bili z zabavo popolnoma zadovoljni — in društvo ima od nje precejšen gneten dobiček.

Iz soške doline, 18. februarja. — Izvedel sem, potujoč ob železniški progi, da namerava, napraviti c. kr. poštno in brzojavno ravateljstvo v Trstu, pri poštnem uradu v Ročinju brzojavno postajo, kar bo ondašnjemu ljudstvu in železničarjem gotovo le v korist. — Na vratih pred omenjenim poštnim uradom je nabit urnik, ki pove, kedaj so uradne ure. — Prigodi se pa, kakor so mi pravili in kakor sem sam skušal, da pride človek v tem času v urad — a gospe poštarice ni nikjer; treba pogosto čakati na njeno milost, da pride iz kacega zakotja. To ni prav. Po soški dolini so napeljali telefon, ki veže pa le c. kr. železniške urade; drugemu ljudstvu je nepristopen. Vendar upamo, da v slučaju nujne potrebe ustrežejo ti uradi iz uljudnosti tudi občinstvu. Vreme nam prihaja iz Gorice; torej veste vi meščani prej zanj nego mi dolinarji in hribovci.

Politični pregled.

Sklicanje državnega zbora. Državni zbor sklican bode, kakor poročajo razni listi, najbrže na dan 3. marca. Zboroval pa bode le malo časa. Prva zadeva, s katero se bode imel baviti, bo zakonski nađrt o dovolitvi števil vojaških novincev za leto 1904. Ako bodo Čehi nadaljevali z obstrukcijo, poseže dr. Körber po § 14., in rešena bo tudi ta zadeva. Odkar je začela japonsko-ruska vojska, se pri nas časopisi presneto malo bavijo z avstrijskim notranjim položajem. Mogoče, da se vrše med vlado in Čehi kaka zakulisna pogajanja. V listih o takih ni čitati ničesar in tudi zadnji govor posl. dr. Pacaka, katerega je imel pri nekem shodu v Kupni gori, ne kaže, da bi se nahajali Čehi z vlado v kakih pogajanjih. Tega ni sicer dr. Pacak ne trdil, pa tudi zaničal ni. Povedal pa je naravnost, da Čehi tudi v prihodnje ne odnehajo od obstrukcije, ako ne izpolni vlada dveh glavnih čeških zahtev, namreč ako ne uvede notranjega češkega uradnega jezika in ako ne ustanovi v Brnu češkega vseučilišča.

Balkan. „Local Anzeiger“, list, ki izhaja v Berlinu, je dobil iz Carigrada poročilo, v katerem je rečeno, da se je Turčija že naveličala posredovanja Avstro-Ogrske in Rusije ter da napove že v kratkem času Bolgariji vojsko. Turčija se oborožuje zdaj na vse kriplje in v šestih tednih bode že popolnoma pripravljena na vojsko.

Djakovo se nahaja sedaj v jako hudih škripcih. V njem se nahajajo zdaj le 3 bataljoni turških vojakov. Semsipaša prihaja Djakovo na pomoč in namerava prijati Albance od zadaj. V zadnjih bitkah med Albanci in turškimi vojniki je na obeh straneh mnogo izgub. Število albanskih vstavev se čeni na 15.000 mož. Nekateri menijo, da je sam sultan našantal Albance zato, da bi pod predvežo, da hoče krotiti Albance, Turčija postavila na srbsko mejo kolikor mogoče več turškega vojaštva. Sploh se

smatra vstaja Albancev kot začetek velikanskega splošnega ustanda v Mace-doniji. Iz Bolgarije prihajajo poročila, da je proglasila bolgarska vlada obsedno stanje v pokrajinah na turško-bolgarski meji, in sicer med Kustendilom in Črnim morjem. — Po najnovejših vesteh so Albanci popolnoma uničili jeden bataljon turških vojakov ter ranili Semsu pašo.

Rusko-japonska vojska.

V poročilih, dohajajočih s skrajnega Vstoka o vojnih dogodkih, vlada vedno večja zmešnjava, tako, da si človek niti približno ne more ustvariti sodbe o sedanem položaju. Vsi oni listi, ki so pri našli vesti o velikanskih uspehih japonskega brodogradnja nad ruskimi vojnimi ladjami, jih zmanjšujejo zdaj od dne do dne vedno bolj, tako, da ne bode moglo biti o njih kmalu niti govora in da je trezni in pazljivi čitatelj konečno pri moran misliti, da so bili do zdaj tepeni Japonci in ne Rusi. Koliko ruskih vojnih ladij je bilo po poročilih angleških in židovsko-italijanskih listov že potopljenih, o katerih poročajo zdaj isti listi, da se bližajo zdaj temu zdaj onemu japonskemu otoku, zdaj Vladivostoku in zdaj zopet Port-Arturu. Ti listi so na priliko pisali, da so se potopile ruske vojne ladje „Bogatir“, „Gromoboj“, „Rosija“ in „Rjurik“ tam nekje blizu otoka Jessu, pristavljajoč, da so ta poročila že potrjena tudi uradnim putem. Zdaj pa pišejo ravno isti listi, da se omenjene ruske vojne ladje zopet vračajo v Vladivostok, češ, da so jih srečali na potu japonski begunci. Jdnakih in takih nasprotujočih se poročil mrgoli, kakor rečeno, vse polno, posebno po angleških in židovsko-italijanskih listih, in človek si ne more misliti drugega, nego da si jih uredništva dotičnih listov sama izmislijujejo. Nasprotno so pa Rusi jako štedljivi s svojimi poročili, in tudi japonska poročila niso pregosta. Zato pa bi tudi mi farbali svoje čitatelje, ako bi hoteli bilježiti vsa poročila iz zgoraj omenjenih listov, ki nič ne prikrijevajo svojega sovraštva do naših severnih bratov. Vse države so se izrekle, da hočejo ostati neutralne. Pri vsem tem pa niso izključene hude komplikacije, posebno z ozirom na Angleško, o kateri se ne ve, kje in kdaj bode zapazila, da so tudi njene koristi v nevarnosti. In res prihajajo z Angleškega vedno bolj vznemirjive vesti, in zadnja poročila pravijo celo, da stoji Angleška na pragu mobilizacije svoje mornarice. Zdi se pa, da tudi Rusija ničesar ne zaupa angleškim kramarjem. To dokazuje neka brzojavka iz Londona, v kateri je rečeno, da je odpotoval general Ivanov, ki je bival nekaj časa v Petrogradu, zopet v Taškend, da organizuje rusko vojaško akcijo ob indijski meji za slučaj, ako bi Angleži v rusko-japonski vojski javno nastopili proti Rusom ali skušali škodovati ruskim interesom v Tibetu in v Perziji.

Rusija se je odločila, da ne bo v varstvo svojih interesov v Tibetu proti nastopu Angleške pokazala nobene prijenljivosti ali slabosti.

Vsi japonski poskusi, da bi izkrcali pri Port-Arturu vojaške čete, so se ponesrečili z znatnimi izgubami Japoncev.

„Svjet“ izjavlja, da se vojska odloči pred Söulom. Miru ne bo prej, dokler Rusija ne dobi protektorata nad Korejo, in dokler ne bodo ruske posadke v Masamphu, Söulu, Mokphu, Čemulpu, Čimaruphu in Gensanu.

Po boju pred Port-Arturjem so Japonci s tremi poškodovanimi ladjami odpluli v Čemulpo.

Ruska mobilizacija se izobno vrši. Trdnjava Port-Artur se bo izkazala kot nepremagljiva prednja straža Rusije.

Aleksejev je izdal oklic, v katerem pravi, da ga je carjeva volja postavila na čelo mornarice in junaške armade v vzhodni Aziji. V oklicu pravi: „Ako je naš sovražnik močan, tedaj dobimo s tem novih moči, da ga premagamo. Vsak ima mirno zavest, ki je poleg molitve k Bogu najboljšje jamstvo, da stori vsak svojo dolžnost. Molitev k Bogu in služba carja še niste nikoli bili brezuspešni.“

Prišlo je poročilo, da so Japonci parnik „Kotby“, ki je vozil konzerve za Ruse, vzeli in odvedli v Nagasaki. Do milijon zabojčkov konzerv je že naloženih za rusko armado v Port-Arturu.

Ob svojem odhodu iz Tokija je dejal ruski poslanik baron Rosen, da vidi

že naprej velike zmage, katerih nasledek bo moral biti razsodišče. Rusija noče uničiti Japonske, pač pa hoče prosto roko imeti v Aziji, kakor jo je imela pred začetkom vojske.

Mikado. — Tako se imenuje sedanji japonski cesar, ki je zdaj star 52 let. Mikado ima izrazit mongolski tip in je večje rasti nego so drugi Japonci. Mikado se je v svoji mladosti učil francoščine in angleščine, a se ni mogel nobenega teh dveh jezikov naučiti. Ne govori toraj drugega nego svoj materni jezik. Pri svečanih slavnostih nosi Mikado nekako francosko uniformo, inče hodi pa vedno le v japonski narodni noši okolo. Njegovo domače življenje je urejeno strogo po navadnih japonskih navadah. Kakor vsak navadni Japonec spi tudi Mikado le na trdi matraci in nima v sobah druge postelje.

„Narodny Listy“ poročajo, da se je pri prehodu ruskih čet čez Bajkalsko jezero vtopilo 8 častnikov, 24 podčastnikov, in 128 vojakov, ker se je pod njimi udrl led.

Domače in razne novice.

Umril je v četrtek po daljši in mučni bolezni v Sovodnjah tamošnji vikarij preč. g. Anton Jug. Pokojnik rodil se je v Solkanu 8. junija 1847, v mašnika posvečen pa je bil 24. septembra 1870. Bil je blagega in mirnega značaja, vzoren duhovnik, odločen rodoljub in stalni podpiratelj „Šolskega Doma“. Pogreb se je vršil danes ob 10. uri predpoludne. N. v m. p.!

Premeščenje. — Davčni nadzornik g. Talij de Steffani, ki je bil prideljen tukajšnjemu davčnemu referatu pri c. kr. okr. glavarstvu, je premeščen v Poreč. Na njegovo mesto pride davčni nadzornik g. Fran Dorčić.

Potovanje železniškega ministra dr. Witteka. — V ponedeljek zvečer je prispel v Trst v spremstvu več tehniških uradnikov železniški minister pl. Wittek. V torek si je ogledal, potem ko je obiskal namestnika in župana in se nekatere druge dostojanstvenike, nekatera železniška dela, posebno pa predor pod „Lovcem“. V sredo se je odpeljal na železniško progo Tržič-Červinjan, da si tam ogleda škodo, katero je napravila zadnja povodenj na omenjeni črti. Okolu poludne vpipeljal se je v Gorico. Potem se je peljal v Solkan, a se kmalu vrnil v Gorico ter se je vže z večernim vlakom odpeljal proti Dunaju.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravništvu: Ant. Simič, cerkovnik v Medani, nabral 5 K o priliki poroke Antona Fikfak in Karoline Filej; poravnava nekega računa 50 vin.; Fr. Č. Žagarjev 20 K.

Bog povrni!

Italijanska univerza. — Torej ne v Trst in tudi ne v Gorico ne prelože italijanskih paralek iz Inomonsta, marveč preneso jih v Trident, tako se zopet poroča tržaškemu „Piccola“ z Dunaja. V ta namen prišla sta baje v Trst državna poslanca Malfatti in Tambosi, da bi pregovorila primorske državne poslance, naj bi se ne protivili taki nakani vlade.

Strašen boj med zblaznelim in bolniškim strežnikom v tukajšnji bolnišnici. — V soboto so prepeljali iz tukajšnjih zaporov v tukajšnjo bolnišnico 35-letnega Jožefa Sorča, kateri je bil zaradi tega zaprt, ker je pred par meseci v nekem pretepu hudo ranil nekega svojega sovaščana. Sorč je namreč znorel in je v svoji blaznosti postajal večkrat jako silovit. V ponedeljek mu je prinesel bolniški strežnik Luka Križnič kosilo. Pri ti priliki hotel je Sorč ubežati. Križnič, mož močne postave, mu je to seveda zabranil. V tem hipu pa napade zblazneli Sorč Križniča ter ga zgrabi za prsa. Križnič se je sicer branil, ali norca ni mogel nič kaj prijati, ker se je isti nahajal le v sraciji, dočim je norec prijel Križniča za obleko ter ga jel pestiti, kar je najbolje mogel. Boj med norcem in strežnikom postajal je vedno hujši. Kar se posreči norcu, da zmakne Križniču ključ iz žepa ter jame ž njim udrihati po Križniču, hoteč ga vedno zadeti v oči. Med tem ko se je Križnič branil pred udarci, zagrebe mu zblazneli Sorč nohte v desno oko, katero mu tudi baje iztrže. Kmalu bila sta oba na tleh in se tam valjala, a konečno ostal je Križnič pod Sorčem, in ta je mahal po njem neprestano, tako, da je Križnič prišel ob vso moč. Med bojem je sicer Križnič klical na pomoč. Ali ker so v norišnici kliku navajeni, ker norci vedno kriče in sicer na najrazličnejše načine, se niso za to klicanje na pomoč mnogo zmenili. Ker pa ni hotelo klicanje na pomoč ven-

darle prenehati, začeli so iskati strežnika Križniča, da bi ga poslali v celico, iz katere je prihajalo klicanje na pomoč. Ker ni bilo Križniča nikjer najti, podala sta se konečno dva druga strežnika v omenjeno celico. Ali kako strašen prizor se jima predstavi pred oči, ko sta odprla celico. Križnič ležal je v krvi na tleh, na njem pa je klečal blazni Sorč ter mahal po njem s ključem. Ko so blaznega zvezali, vzdignili so nesrečnega Križniča ter ga odnesli v posebno sobo na kirurški oddelik, kjer so ga začeli koj spirati in zdraviti.

Sovražnik Slovencev. — Pod tem naslovom je priobčil „Gazzettino Popolare“ v včerajšnji številki to-le dogodbico: „Včeraj okoli 7. ure zjutraj je neki mladenič vzbudil nase pozornost mnogih ljudi v Gosposki ulici. Dočim mu je to zabranjeval hlapec nekega hotela, je mladenič s pestjo pobiral na ulici blato ter je metal v napis posojilnice, ter kričal, da ne more trpeti onega jezika, in sledila je psovka za psovko. Kmalu bi nastala velika zmešnjava. V tem pa pride na lice mesta neki redar, ki je spremljal mladeniča na policijo. Tam so izvedeli, da je omenjeni mladenič 27-letni dijak iz Trsta Rajmund S — Ko je bil zaslišan, so ga zopet izpustili“. Tako „Gazzettino“. Mi pa pravimo: ali ni bilo takrat na licu mesta nobene slovenske žene, ki bi bila imela slučajno škaf vode na glavi ter bi ga bila zvrnila vročerkrvnemu lahončku na glavo?!

Moč živcev, kako se pride ob njo in kako se jo lahko zopet pridobi. — To je predmet, katerega si je praktični zdravnik dr. Baumgarten izbral in o katerem hoče predavati dne 26. t. m. v dvorani tukajšnjega gledališča ob 6. uri popoldne. Predavatelj je že 12 let specialni zdravnik za živčne bolezni v Wörishofenu ter opravlja tam kot tak tudi zdravljenje z vodo. Njemu je na razpolago velikanski material bolnikov. Poleg tega je dr. Baumgarten tudi izvrsten govornik. Zaradi tega pa poded njegovo predavanje jako interesantno ter bode znalo imeti tudi praktične posledice.

Zastrupljeni konji. — Pred par dnevi sta poginila hkratu gospodu Leopoldu Bolku dva konja. Izprva se je mislilo, da sta poginila konja vsled kake bolezni. Kasneje se je pa dognalo, da sta bila konja zastrupljena. Med krmo, katero sta isti dan dobila, je bilo pomešano tudi neko zeljšišče, takozvano „taxus bachata“, ki ima, kakor pravijo izvedenci, v sebi jako hud strup.

Izpred sodišča. — Pred tukajšnjim kot kazenskim sodiščem so stali dne Ivan Korečan, Danijel Pogačnik, Ivan Zupan in Jurij Pušnik, vsi doma s Kranjskega. Korečan ukradel je v noči od 21. na 22. maja lanskega leta v restavraciji tukajšnjega kolodvora 102 kroni. Danijel Pogačnik in Ivan Zupan ukradla sta na kolodvoru v Ljubljani 60 K. Zadnja dva poskusila sta z Jurijem Pušnikom izvršiti še druge goljufije na Voloskem in v Opatiji. Obsojeni so bili vsi štirje, in sicer prvi na 6-tedensko ječo, drugi na 3-mesečno, tretji na 6-tedensko ječo, čerti na 24 ur zapora.

Štrajk v podgorski papirnici. — Že delj časa se čujejo pritožbe, da novi ravnatelj podgorske papirnice kar meni nič tebi nič ter brez vsakega vzroka odpušča z dela že v tovarni ostarele uslužbence in delavce sploh, ne da da bi dobili kako odškodnino ter da nadošča odpuščence, posebno ako so to tehniiki, pisarji ali pa tudi rokodelci, s tujci, in sicer z Nemci. Tako je ta mož odpustil iz službe te dni tudi mehanika Rosalina. Rosalinovi tovariši pa so se za njega zavzeli ter prosili zanj pri ravnatelju. Ker ni pa hotel ravnatelj uslišati njih prošnje ter obdržati v službi Rosalina, opustili so delo vsi. Ravnatelj, ne boji len, porabi naglo mo dano priliko odkrižati se domačinov, brzojavi koj centralnemu vodstvu tovarne na Dunaj po nove nemške moči ter naznani tovarišem Rosalinovim, da so tudi oni stalno odpuščeni. Tako postopanje novega ravnatelja pa je ostale tovarniške delavce, čez 500 na številu, tako razkačilo, da so v ponedeljek vsi zapustili delo in proglasili štrajk.

Hranilnica in posojilnica v Renčah bode imela svoj redni občni zbor dne 6. marca t. l. v uradnih prostorih. Dnevni red po pravilih.

Nesreča pri gradbi železnice. — V torek popoldne ponesrečila sta pri delu 36-letni Černe Franc iz Grgarja in 46letni Črnogorec Nikolaj Ivančević. Delala sta pri nekem nasipju, ki se gradi pri Soči v Solkanu. Vozila sta namreč čez neki provizoričen lesen mostič materijal. Pri ti priliki pa se je baje neka greda zmaknila ali mogoče celo vlomila, in vozič z obema delavcema se je prevrnil.

Delavca sta bila strašno poškodovana. Prepeljali so obadva v tuk. bolnišnico, kjer je baje jeden že umrl.

Padla je z hodnika na dvorišče 20-letna Humar Terezija z Banjšic, ki je služila pri posestniku Velikonji pri Barki in se je jako močno poškodovala. Prenesli so jo v žensko bolnišnico.

Opekla se je v Mirnu 5-letna Genofefa Brumat po zgornjem životu. Padla je namreč v ogenj ne ognjišču. Prenesli so jo v tukajšnjo bolnišnico. Pazite vendar na otroke!

Goričan, ki je trosil ponarejen denar. — V ponedeljek zvečer so prijeli v Trstu v neki gostilni nekega Angela Livelicha, ker je v družbi svojega tovariša hotel menjati ponarejene šterlinge. Livelich je človek na slabem glasu in je bil že večkrat izgnan iz Trsta.

Nesreča na železnici. — V četrtek okoli 6. ure zjutraj je na južnem kolodvoru v Trstu z Dunaja prihajajoč vlak povozil želez. uslužbenca Žgajnarja ter ga v pravem pomenu besede zmečkal in razmesaril. Nesrečnož je zapustil vdovo z 9 otroci.

Nevihthe. — Z Dunaja se poroča, da so razsajale včeraj in predvčeranjem hude nevihte po naših planinskih deželah in da so bile vsled tega pretrgane brzojavne in telefonične vezi. Tudi na Moravskem, Češkem, v Galiciji in v Južni Nemčiji so vsled neviht pretrgane omenjene vezi.

Iz Opatije nam pišejo: Dne 14. t. m. je došla v Opatijo Sofija, kraljica Švedske in Norveške ter namerava ostati tu več mesecev. Dne 27. t. m. pride sem tudi njen soprog, kralj Oskar II., kateri bode dne 24. t. m. gost našega cesarja na Dunaju. — Pred nekoliko dnevi je bival med nami nadvojvoda Oton; vračal se je iz Dalmacije na Dunaj. — Večletni gost Opatije, Adolf, veliki vojvoda luksemburški, biva že 14 dni tu in namerava ostati še nekaj tednov.

Hudonevaren žepni tat prijel. — V ponedeljek je prijela segedinska policija nekega Ernesta Fischerja, ki je na glasu najnevarnejšega žepnega tatu. Zadnji čas je ukradel nekemu italijanskemu trgovcu Boschiniju na železniški progi med Piranom in Trstom 14000 lir. V Segedinu nastanil se je namreč v hotelu „Union“ in je zaradi tega obrnil nase pozornost policije, ker je živel jako potratno. Zdi se, vsaj neka znamenja kažejo tako, da je Fischer v nekaki zvezi z umorom nadporočnika Comlosyja, o katerem smo svoječasno poročali, da so ga našli mrtvega ter strašno razmesarjenega na obrežju blizu Zadra.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka,« mestne lekarne v Zagrebu. Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvratne bolezni. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatelje na današnji oglas »Mestne lekarne« v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Št. 423

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil IV. četrtleta t. j. mesecev oktobra, novembra in decembra 1902. začne v ponedeljek dne 7. marca 1904. ter se b nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavljalnice in ž njo združene hranilnice. V Gorici, 6. februarja 1904.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo
Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-
danji kavni pijači.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvoreno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postržba z lesom po najnižji ceni. —

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti semenišča št. 12 v Gorici, se prodaja po znižani ceni — 2 K 60 vin.

Veliki teden
ali
Velika noč,

spisal prof. A. Marušič.

Knjiga se pošilja po pošti po povzetju. Kdor pa denar že z naročilom pošlje, pridene naj še 20 vin. za pošto.

Mnogo denarja!

od 800 K na mesec zamore vsakdo zaslužiti lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod E 1095 na: Annoncen-Abtheilung des „Merkur“, Mannheim, Meerfeldstrasse št. 44.

Anton Kuštrin

Gospodski ulica h. št. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor azne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Joemann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne

--- kave. ---

Pokusite! Poštna 5 kg pošiljka 4 K 50 h franco.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje
na Blančah,

toči

vedno naravna domača črna in bela vina. Kulinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmerne.

Priporoča se za obilen obisk iz mesta in dežele.

Pozor! Pozor!

Vsako pilo in strugalo se jamči.

Kovače, ključavničarje, mizarje, čevljarje itd. se opozarja, da stara pila in strugala (rašpe) se zopet na novo nasekajo jako po ceni. Pri nesite ali pošljite jih takoj v novo delavnico pil in strugal v Gorici ulica Duomo 3, Vsakovrstne nove se izdelavljajo.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

priprana bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 53 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerne. Postržba poštena.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barkente, in drugo manufakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in starih cenah.

Vzorci najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in postržine prosto.

Predavanje

zdravnika dr. Baumgarten iz Wörishofena

bo v petek dne 26. februarja ob 5. pop. v dvorani tuk. gledališča o „Moč živeev, kako se pride ob nje in kako se jo lahko zopet pridobi“. — Vstopnina: Zaznamovani sedeži po K 1.20, nezaaznamovani po 60 v. — Ustopnice se prodajajo v knjigarni Paternolli-jevi na Travniku.

TRGOVCI POZOR!

RAZGLAS.

Dne 1. marca t. l. ob 11. uri se bode prodalo v Ajdovščini

zalogo manufakturnega in drobnega blaga

konkurzne mase Štefana Batič-a, največjemu ponudniku. Položiti je vadium 10 od sto od cenjene svote 13.500 kron. Kupnina se plača precej in blago je takoj prevzeti. Kdor želi ogledati si zalogo, naj se obrne na upravnika mase

A. Casagrande v Ajdovščini.

TRGOVCI POZOR!

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

1rst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in neštivilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravejo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodec. Odpravijo vsako mrzlico in od te izviraajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madronu“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se edino in točno le pod naslovem:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franco na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) K 4.- h	4 ducat (48 steklenic) K 14.60 h
2 „ (24 „) „ 8.- „	5 „ (60 „) „ 17.- „
3 „ (36 „) „ 11.- „	

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim vspedom uporabljali kapljice sv. Marka, ter poponoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj

Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.

Kapljice sv. Marka.